

BEZPEČNOSTNÍ LIST /v souladu s příl. II nařízení ES 1907/2006/	
Název výrobku: KLIMASOL®	Strana 1 (celkem 7)
Datum vydání: 22. 10. 2003	Verze: 12
Datum revize: 13. 10. 2011	Zpracoval: ENVISAN-GEM, a.s.

1. Identifikace látky nebo přípravku a společnosti nebo podniku

- 1.1 *Obchodní název přípravku:* **KLIMASOL®**
- 1.2 *Použití přípravku:* čisticí přípravek pro klimatizace ve spreji
- 1.3 *Identifikace výrobce:* Obchodní jméno: **NOVATO spol. s r. o.**
Sídlo: Uralská 6, 160 00 Praha 6
IČ: 62910370 DIČ: CZ62910370
tel.: 233 339 688, 224 315 118; fax: 224 315 198
www.novato.cz, petr.johanides@novato.cz

Osoba odpovědná za bezpečnostní list Obchodní jméno: ENVISAN-GEM, a.s.
Sídlo: Radiová 7, 102 31 Praha 10
tel.: 296 792 224 mail: envisan@vol.cz

- 1.4 *Telefonní číslo pro naléhavé situace:* **224 919 293, 224 915 402** (nepřetržitě)
Toxikologické informační středisko, Na Bojišti 1, Praha 2

2. Identifikace rizik

Výrobek je klasifikován jako nebezpečný přípravek.

F+ ; R 12

Xi ; R 36, R 67

Hořlavina I. třídy nebezpečnosti. Zabraňte styku s otevřeným ohněm a zdroji tepla. Prázdný obal neprorážejte a nevhazujte do ohně. Nádoba je pod tlakem! Nevdechujte aerosol. Zabraňte styku s kůží a očima. Dodržujte pokyny pro používání, abyste se vyvarovali rizik pro člověka a životní prostředí. Zabraňte průniku do kanalizace, podzemních a povrchových vod. Uchovávejte mimo dosah dětí. Prázdný obal vhodte do speciálního kontejneru.

3. Složení nebo informace o složkách

3.1 Složení

Chemický název	obsah v % obj.	č.CAS	č.ES
Propan-2-ol	10-12,5	67-63-0	200-661-7
Propan	5-10	74-98-6	200-827-9
Butan	2,5-5	106-97-8	203-448-7
Isobutan	2,5-5	75-28-5	200-857-2
1-Methoxypropan-2-ol	1-2,5	107-98-2	203-539-1
Amoniak 25%	0,1-1	1336-21-6	215-647-6

3.2 Nebezpečné látky obsažené v přípravku klasifikovaném jako nebezpečný

Chemický název	obsah v % obj.	č.CAS	č.ES	Klasifikace dle CLP
Propan-2-ol	10-12,5	67-63-0	200-661-7	Flam. Liq. 2, Eye Irrit. 2, STOT SE 3, H225, H319, H336, GHS02, GHS07, Dgr
Propan	5-10	74-98-6	200-827-9	Flam. Gas 1, Press. Gas, GHS02, GHS04, H220, H280,
Butan	2,5-5	106-97-8	203-448-7	Flam. Gas 1, Press. Gas, GHS02, GHS04, H220, H280, C
Isobutan	2,5-5	106-97-8	200-857-2	Flam. Gas 1, Press. Gas, GHS02, GHS04, H220, H280, C
1-methoxypropan-2-ol	1-2,5	107-98-2	203-539-1	Flam. Liq. 3, GHS02, H226, Wng
Ammoniak 25%	0,1-1	1336-21-6	215-647-6	Skin Corr. 1B, Aquatic Acute 1, GHS05, GHS09, H314, H400, Dgr, B

3.3 Nebezpečné látky obsažené v přípravku, který není klasifikován jako nebezpečný

Tento přípravek je klasifikován jako nebezpečný.

BEZPEČNOSTNÍ LIST /v souladu s příl. II nařízení ES 1907/2006/	
Název výrobku: KLIMASOL®	Strana 2 (celkem 7)
Datum vydání: 22. 10. 2003	Verze: 12
Datum revize: 13. 10. 2011	Zpracoval: ENVISAN-GEM, a.s.

3.4 Klasifikace nebezpečných složek přípravku

Chemický název	Výstražný symbol	R věty	S věty	Koncentrační limity (dle Vyhl. 232/2004 Sb.)
Propan-2-ol	F, Xi	11-36-67	(2-)7-16-24/25-26	--
Propan	F+	12	(2-)9-16	--
Butan, isobutan*	F+	12	(2-)9-16	--
1-methoxypropan-2-ol	--	10-67	(2-)	--
Ammoniak 25%	C, N	34-50	(1/2-)26-36/37/39-45-61	C;N;R34-50; c ≥ 25 C;R34; 10 ≤ c < 25 Xi;R36/37/38; 5 ≤ c < 10

* Frakce s obsahem butadienu <0,1%.

Úplné znění R a S vět je uvedeno v kap. 16 tohoto bezpečnostního listu.

3.5 *Název a registrační číslo* viz bod 1.1 a 3.1 tohoto bezpečnostního listu

3.6 *Chemická podstata látek v souladu s článkem 15 směrnice ES 1999/45/ES* není

4. Pokyny pro první pomoc

Všeobecné pokyny: Při dodržení podmínek k používání přípravku není okamžitá lékařská pomoc nutná. Při projevech zdravotních obtíží nebo v případě pochybností vyhledejte lékaře a poskytněte mu informace z tohoto bezpečnostního listu.

Při nadýchání: Při nadýchání opusťte kontaminovaný prostor, vypláchněte ústní dutinu vodou, nadýchejte se čerstvého vzduchu. Při obtížích vyhledejte lékaře.

Při styku s kůží: Při kontaminaci oděvu, odstraňte oděv. Při styku s kůží potřísněné místo omyjte vlažnou vodou s mýdlem, dobře opláchněte. Ošetřete regeneračním krémem. Objeví-li se příznaky podráždění, vyhledejte lékařskou pomoc.

Při zasažení očí: Pokud má postižený kontaktní čočky, vyjměte je. Násilně otevřené oči (zejména oblast pod víčky) vypláchněte směrem ven od vnitřního koutku velkým množstvím čisté vlažné vody. Vyhledejte lékařské ošetření.

Při požití: Nevyvolávejte zvracení. Při samovolném zvracení zabraňte vdechnutí zvratků. Vypláchněte ústa vodou a okamžitě vyhledejte lékařské ošetření. Originální obal s etiketou, případně bezpečnostní list předložte lékaři při ošetření.

Další údaje: Nejsou

5. Opatření pro hasební zásah

Vhodná hasiva: prášek, mlha, pěna, vodní paprsky, CO₂

Nevhodná hasiva: plný proud vody

Zvláštní nebezpečí: vdechování produktů hoření, riziko exploze tlakové nádoby za vyšších teplot

Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče: izolační dýchací přístroj

Další údaje: nádoby s přípravkem odstranit z okolí požáru, chladit proudem vody. Zbytky po hoření by měly být likvidovány jako nebezpečný odpad.

6. Opatření v případě náhodného úniku

Bezpečnostní opatření pro ochranu osob: Přerušete únik, označte a izolujte prostor úniku, zabraňte vstupu nepovolaných osob. Odstraňte možné zdroje zapálení z pracovního prostoru.

Zabraňte styku s kůží a očima – použijte osobní ochranné pomůcky.

Nevedchujte aerosol ani výpary přípravku, zajistěte dostatečné větrání pracovního prostoru. Nepřibližujte se s ohněm.

Bezpečnostní opatření pro ochranu životního prostředí: Zachyťte unikající přípravek, zabraňte průniku přípravku do kanalizace, podzemních a povrchových vod a půdy.

V případě kontaminace uveďte příslušné orgány státní správy a správce toku nebo kanalizace, případně hasiče nebo policii.

Doporučené metody čištění a zneškodnění: Při velkém úniku odčerpajte. V případě malého úniku použijte nehořlavý sorbent – písek, zemina, křemelina, univerzální sorbenty atd. Použitý sorbent mechanicky odstraňte do uzavíratelných nádob na odpad a zlikvidujte jako nebezpečný odpad, vyčištěný povrch omyjte vodou.

Další údaje: v případě velkého úniku látky monitorujte koncentrace NPK resp. TLV.

BEZPEČNOSTNÍ LIST /v souladu s příl. II nařízení ES 1907/2006/	
Název výrobku: KLIMASOL®	Strana 3 (celkem 7)
Datum vydání: 22. 10. 2003	Verze: 12
Datum revize: 13. 10. 2011	Zpracoval: ENVISAN-GEM, a.s.

7. Zacházení a skladování

- 7.1 *Zacházení:* Dodržujte základní hygienická a bezpečnostní pravidla pro práci s chemikáliemi. Chraňte před otevřeným ohněm, teplem, přímým sluncem a možnými zdroji zapálení. Používejte osobní ochranné pomůcky, zabraňte styku s kůží a očima. Nevdechujte výpary, manipulujte s přípravkem jen v dobře větratelných prostorách. Při manipulaci s přípravkem nejezte, nepijte, nekuřte – nepřibližujte se s ohněm. Zajistěte proti elektrostatickému náboji.
- 7.2 *Skladování:* Dodržujte obecné předpisy o skladování tlakových obalů. Skladujte těsně uzavřené v originálních obalech při teplotě do 50°C, nevystavovat slunci. Uchovávejte mimo dosah dětí a odděleně od potravin, nápojů a krmiv.
- 7.3 *Specifické použití:* není

8. Omezování expozice / osobní ochranné pomůcky

8.1 *Limity hodnoty expozice:*

Chemický název	PEL [mg/m ³]	NPK-P [mg/m ³]	poznámka
Propan-2-ol	500	1000	
1-methoxypropan-2-ol	270	550	D

Dle Příl. č. 2, Nař. vlády 361/2007 Sb.

Dle Příl. č. 2, Nař. vlády 361/2007 Sb.

* Poznámka D – při expozici se významně uplatňuje pronikání látky kůží

8.2 *Omezování expozice:* dobře větrat

8.2.1 *Omezování expozice pracovníků:* Dodržovat zásady hygieny pro práci s chemikáliemi. Zamezte kontaktu s očima. Po práci vždy umýt ruce, při práci nejíst, nepít nekuřit.

- *Ochrana dýchacích orgánů:* V případě nedostatečného větrání a při překročení mezních limitů používat masku s filtrem A-2 hnědý nebo jiný vhodný typ.
- *Ochrana očí:* ochranné brýle
- *Ochrana rukou:* ochranné rukavice – materiál Nitril 0,1 mm, doba průniku 480 min.
- *Ochrana kůže:* ochranný oděv

8.2.2 *Omezování expozice životního prostředí:* Při dodržení podmínek manipulace a skladování není nutné. Zabránit únikům do kanalizace, podzemních a povrchových vod a půdy.

9. Fyzikální a chemické vlastnosti přípravku

9.1 *Obecné informace*

Skupenství (20°C): kapalina (ve formě aerosolu)

Barva: bezbarvý

Zápach: po uhlovodících

9.2 *Důležité informace z hlediska ochrany zdraví, bezpečnosti a životního prostředí*

Hodnota pH: neurčena

Teplota tání: ~ -100°C

Bod varu: 42-100°C   Bod vzplanutí: <0°C

Zápalná teplota: 425 °C

Samozápalnost: > 278 °C

Hořlavost: F+ - extrémně hořlavý, hořlavina I. třídy nebezpečnosti

Meze výbušnosti: horní mez (% obj.): 12,0

   dolní mez (%obj.): 2,0

Oxidační vlastnosti: neurčeny

Tenze par (při 20°C): 3500 hPa

Hustota (při 20°C): 647 kg/m³

Rozpustnost   ve vodě – rozpustný

   v tucích - nestanoveno

Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda: neurčen

BEZPEČNOSTNÍ LIST /v souladu s příl. II nařízení ES 1907/2006/	
Název výrobku: KLIMASOL®	Strana 4 (celkem 7)
Datum vydání: 22. 10. 2003	Verze: 12
Datum revize: 13. 10. 2011	Zpracoval: ENVISAN-GEM, a.s.

9.3 Další údaje:

Obsah ředidel: organická ředidla 27,1 %
 voda: 71,5 %
 obsah netěkavých složek: 0,3 %

10. Stabilita a reaktivita přípravku

Přípravek je stabilní v běžných podmínkách prostředí.

10.1 *Podmínky, kterých je nutno se vyvarovat:* teplota nad 50°C, styk s otevřeným ohněm

10.2 *Látky a materiály, kterých je třeba se vyvarovat:* reaktivní oxidanty, kyseliny

10.3 *Nebezpečné produkty rozkladu:* nejsou

Další údaje: nejsou

11. Toxikologické informace

Toxikologické účinky vlastního přípravku nebyly posuzovány.

Akutní toxicita složek přípravku:

Chemický název	Zkouška toxicity	Hodnota	Druh
Propan-2-ol	LD ₅₀ , orálně	5045 mg/kg	potkan
	LC ₅₀ , inhalačně, 4 hod.	30 mg/m ³	potkan
	LD ₅₀ , dermálně	12800 mg/kg	králík
Propan	LC ₅₀ inhalačně, 4 hod	658 mg/l	potkan
Butan, isobutan	LC ₅₀ inhalačně, 4 hod	658 mg/l	potkan
1-Methoxypropan-2-ol	LD ₅₀ , orálně	5660 mg/kg	potkan
	LC ₅₀ , inhalačně, 4 hod.	55 mg/m ³	potkan
	LD ₅₀ , dermálně	13000 mg/kg	králík
Ammoniak 25%	LD ₅₀ , orálně	350 mg/kg	potkan
	LC ₅₀ , inhalačně, 4 hod.	5,1 mg/m ³	potkan

Subchronická - chronická toxicita přípravku: není známa

Senzibilizace: není známa

Karcinogenita: ne

Mutagenita: ne

Toxicita pro reprodukci: ne

Další údaje: Při inhalační expozici se může objevit malátnost, únava a narkotický stav.

Zkoušky na zvířatech nebyly realizovány.

12. Ekologické informace

Ekotoxické účinky vlastního přípravku nebyly posuzovány

12.1 *Ekotoxicita složek přípravku:*

Chemický název	Zkouška toxicity	Hodnota	Druh
Propan-2-ol	LC ₅₀ , 96 hod	9640 mg/l	ryby (<i>Pimephales promelas</i>)
	EC ₅₀ , 48 hod	13299 mg/l	bezobratlí (<i>Daphnia magna</i>)
	EC ₅₀ , 24 hod.	9714 mg/l	bezobratlí (<i>Daphnia magna</i>)
1-Methoxypropan-2-ol	LC ₅₀ , 96 hod.	20800 mg/l	ryby (<i>Pimephales promelas</i>)
	EC ₅₀ , 48 hod.	23300	bezobratlí (<i>Daphnia magna</i>)
	EC ₅₀ , 24 hod.	>500	bezobratlí (<i>Daphnia magna</i>)
Ammoniak 25%	LC ₅₀ , 96 hod.	25,4 mg/l	bezobratlí (<i>Daphnia magna</i>)

12.2 *Mobilita:* Přípravek je rozpustný ve vodě.

12.3 *Perzistence a rozložitelnost:* částečně biologicky odbouratelný

12.4 *Bioakumulační potenciál:* bioakumulace není pravděpodobná

12.5 *Výsledky posouzení PBT:* nebylo provedeno

12.6 *Jiné nepříznivé účinky:* nepředpokládá se dlouhodobý negativní účinek, nesmí se dostat

BEZPEČNOSTNÍ LIST /v souladu s příl. II nařízení ES 1907/2006/	
Název výrobku: KLIMASOL®	Strana 6 (celkem 7)
Datum vydání: 22. 10. 2003	Verze: 12
Datum revize: 13. 10. 2011	Zpracoval: ENVISAN-GEM, a.s.

15. Informace o předpisech

Pro tento přípravek nebylo zpracováno posouzení chemické bezpečnosti.

Podle zákona č. 356/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů a ES 1907/2006 je tento přípravek klasifikován jako nebezpečný.

Dodržujte omezující podmínky podle přílohy XVII Směrnice ES 1907/2006.

Označení obalů

Výstražný symbol nebezpečnosti

Rozhodující informace uvedené na etiketě

Hořlavina I. třídy nebezpečnosti. Zabraňte styku s otevřeným ohněm a zdroji tepla. Prázdný obal neprorážíte a nevhazujte do ohně. Nádoba je pod tlakem! Chraňte před nárazy, sluncem a teplotami nad 50°C. Nevdechujte aerosol. Zabraňte styku s očima. Dodržujte pokyny pro používání, abyste se vyvarovali rizik pro člověka a životní prostředí. Zabraňte průniku do kanalizace, podzemních a povrchových vod. Prázdný obal vhodte do speciálního kontejneru.

F+, Xi, R- a S-věty a text tohoto znění:

R- a S-věty

- R - věty:** R 12 – Extrémně hořlavý
R 36 – Dráždí oči
R 67 – Vdechování par může způsobit ospalost a závratě.
- S - věty:** S 2 – Uchovávejte mimo dosah dětí.
S 9 – Uchovávejte na dobře větraném místě.
S 16 – Uchovávejte mimo dosah zdrojů zapálení - Zákaz kouření
S 23 – Nevdechujte aerosoly
S 24/25 – Zamezte styku s kůží a očima
S 26 – Při zasažení očí okamžitě důkladně vypláchněte vodou a vyhledejte lékařskou pomoc
S 29/56 – Nevylévejte do kanalizace, zneškodněte tento materiál a jeho obal ve sběrném místě pro zvláštní nebo nebezpečné odpady
S 33 – Proveďte preventivní opatření proti výbojům statické elektřiny
S 51 – Používejte pouze v dobře větraných prostorách

Národní právní předpisy, které se vztahují na látku/přípravek, uvedené předpisy ES se taktéž vztahují k přípravku

- Zákon č. 356/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů a související prováděcí předpisy
Zákon č. 156/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů a související prováděcí předpisy Vyhláška č. 273/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů
Vyhláška č. 274/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů
Vyhláška č. 474/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č.1907/2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH) vč. prováděcích předpisů
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č.1272/2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (GHS)

16. Další informace

Seznam R- vět obsažených v bezpečnostním listu

- R 10 - Hořlavý
R 11 – vysoce hořlavý
R 12 – Extrémně hořlavý
R 34 – Způsobuje poleptání
R36 – Dráždí oči
R 50 – Vysoce toxický pro vodní organismy
R 67 – Vdechování par může způsobit ospalost a závratě

Seznam S- vět obsažených v bezpečnostním listu

BEZPEČNOSTNÍ LIST /v souladu s příl. II nařízení ES 1907/2006/	
Název výrobku: KLIMASOL®	Strana 7 (celkem 7)
Datum vydání: 22. 10. 2003	Verze: 12
Datum revize: 13. 10. 2011	Zpracoval: ENVISAN-GEM, a.s.

- S 1/2 – Uchovávejte uzamčené a mimo dosah dětí.
- S 7 – Uchovávejte obal těsně uzavřený
- S 9 – Uchovávejte nádobu na dobře větraném místě.
- S 16 – Uchovávejte mimo dosah zdrojů vznícení
- S 23 – Nevdechujte aerosoly
- S 24/25 – Zamezte styku s kůží a očima
- S 26 – Při zasažení očí okamžitě důkladně vypláchněte vodou a vyhledejte lékařskou pomoc
- S 29/56 – Nevylévejte do kanalizace, zneškodněte tento materiál a jeho obal ve sběrném místě pro zvláštní nebo nebezpečné odpady
- S 33 – Proveďte preventivní opatření proti vzniku výbojů statické elektřiny
- S 36/37/39 – Používejte vhodný ochranný oděv, ochranné rukavice a ochranné brýle nebo obličejový štít
- S 45 – V případě nehody, nebo necítíte-li se dobře, okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc (je-li možno, ukažte toto označení)
- S 61 – Zabraňte uvolnění do životního prostředí.

Seznam zkratk použitých v bezpečnostním listu:

- NPK – nejvyšší přípustné koncentrace
- TLV – [threshold limit value] mezní hodnota povolené koncentrace škodliviny
- PEL – přípustný expoziční limit

Pokyny pro školení: §132 až §138 Zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Zdroje nejdůležitějších informací: Údaje výrobce. Toxikologické databáze.

Kontaktní místo pro poskytování technických informací: viz bod 1.3 tohoto bezpečnostního listu

Změny oproti předchozímu vydání: změna bezpečnostního listu dle aktuální platné legislativy v ČR, doplnění toxikologických dat a limitů

Prohlášení: Bezpečnostní list obsahuje údaje potřebné pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí. Uvedené údaje odpovídají současnému stavu vědomostí a zkušeností a jsou v souladu s platnými právními předpisy. Nemohou být považovány za záruku vhodnosti a použitelnosti výrobku pro konkrétní aplikaci.
Za zacházení podle existujících zákonů a nařízení odpovídá uživatel.